

مرثیه بر مرگی سهمناک

کلود استبان

علیرضا بهنام

نشر حکمت کلمه

سرشناسه: استبان، کلود، ۱۹۳۵ - م Esteban, Claude

عنوان: ناه پدید آمدن سرثیه بر مرگی سهمناک/کلود استبان؛ برگردان
علیرضا بهنام.

مشخصات نشر: تهران: حکمت کلمه، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۵۶ ص

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۲۹۱-۰۰۶-۰

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتاب حاضر گزیده‌ای از اشعار استبان کلود است.

موضوع: شعر فرانسه -- قرن ۲۰م -- ترجمه شده به فارسی

موضوع: French poetry -- 20th century -- Translations into Persian

موضوع: شعر فارسی -- قرن ۱۴ -- ترجمه شده از فرانسه

موضوع: Persian poetry -- 14th century -- Translations from French

شناسه افزودن: بهنام، علیرضا، ۱۳۵۲ - مترجم

رده‌بندی کنگره: PQ ۲۶۶۱/س۴م۱۳۹۵

رده‌بندی دیویی: ۸۴۱/۹۱۴

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۴۲۵۶۵۳۷

مرثیه بر مرگی سمناک

کلود استبان

ترجمه‌ی علیرضا بهنام

سری کلاغ-۶

طراح جلد: هادی عادل‌خانی

صفحه‌آرا: مریم فرنام

چاپ اول، ۱۳۹۶، ۲۰۰ نسخه

قیمت: ۴۸۰۰ تومان

فروشگاه مرکزی: تهران، خیابان آزادی، نرسیده به میدان انقلاب، بازار ایران،

طبقه دوم، پلاک ۸۴، کتاب کاغذ.

تلفن: ۶۶۰۵۰۸۴۳-۵۵۷۳۳۴۰۲

همه‌ی حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

فهرست

۷	سرآغاز
۱۱	بدنت جايي ندارد
۱۳	آن‌ها بيدارم مي‌کنند
۱۵	شب برگشته است
۱۷	اين من بودم که براي ديدنش مي‌آمدند
۱۹	اين عبارت‌ها از سپتامبري ديگرند
۲۱	اين يك روايت است
۲۴	سپتامبر بي پايان
۲۷	آن تپش قلب ديگر همان تپش نيست
۲۹	اين زبان را درک نمي‌کنم
۳۱	در اتاق
	آن‌ها قدم زدند

- ۳۳ دیدمشان
- ۳۵ راهی که معمولن به تو ختم می‌شد
- ۳۷ زمان چیست ؟
- ۳۹ نجاتم بده
- ۴۱ نه تو نمرده ای
- ۴۳ من جدایت کردم از شب
- ۴۵ يك درخت
- ۴۷ و شایسته چه چیز نوشته شده بود
- ۴۹ شایسته او را نگردد
- ۵۰ یک بار در دشت فرصت داد
- ۵۲ چمدان را ببند
- ۵۳ اینک راه
- ۵۴ ما کوچکیم

سرآغاز

کلود استبان در سال ۱۸۳۵ در پاریس به دنیا آمد. او که از مهم‌ترین شاعران امری فرانسه بود مدت‌ها سردبیری یکی از مهم‌ترین مجله‌های تخصصی شعر فرانسه با نام آرژیل را بر عهده داشت. او همچنین سنون و سین برانگیزی با الهام از آثار نقاشان کلاسیک و معاصر بهمان به رشته تحریر در آورده است. از جمله آثار اومی توان به «نگهبان مرئی»، «خورشید در اتاق خالی» و مجموعه شعرهای «فصل مهران شده»، «موقعیت جسم و باغ»، «خرده آسمان، انگار هیچ‌اش را نکرد که ترجمه‌ای از این مجموعه آخری توسط مندا دانش‌نگر به زبان فارسی منتشر شده است. استبان در برگردان شعر دستی توانا داشت و در برگرداندن شعرهای مجموعه‌ی امضا دار بداله رویایی به زبان فرانسه با آلن لانس همکاری کرده است. او همچنین شعرهایی از شاعران معاصر اسپانیا به زبان

فرانسه برگرداند که با استقبال خوبی روبه رو شد. این شاعر در سال ۲۰۰۶ در پاریس درگذشت. شعرهای او در این جا از دو مجموعه «مرثیه بر مرگی سهمناک» که در سال ۱۹۸۹ در پاریس منتشر کرد و «خرده آسمان، انگار هیچ» که آخرین مجموعه شعر شاعر بود و در سال ۲۰۰۱ منتشر شد گزینش شده اند.

استبان در اواخر عمر خود دو بار به ایران سفر کرد. در نخستین سفر او در سال ۸۳ کارگاه ترجمه شعری با حضور او و با همکاری ژان باتیست پارا، محمد علی سپانلو، مدیا کاشیگر، پگاه حسینی و نگارنده در ساختمان بخش فرهنگی سفارت فرانسه در تهران برگزار شد. در جریان این کارگاه شاعران ایرانی و فرانسوی در کدام شعرهای طرف مقابل را با نظارت شاعر به زبان طرف مقابل ترجمه کردند. حضور شاعر در فرایند ترجمه این فرصت را برای اختیار مترجم می گذاشت تا از سوء تفاهم های ناشی از طبیعت زبان تا حدود زیادی بگریزد و پیچیدگی های تکنیکی شعر تا حد زیادی در زبان مقصد بازسازی شود. دومین سفر استبان در بهار ۸۴ برای شرکت در برنامه ای بود با نام کاروان شعر ایران. فرانسه که در خلال آن استبان همراه با ژان باتیست پارا و آلن لانسرو و آلن الواز هیات شعری فرانسوی را تشکیل می دادند که در سفری به شهرهای تهران، شیراز، یاسوج، فیروزآباد و اصفهان به شرح خوانی مشترک با شاعران این شهرها پرداختند. شعرهای این کاروان در خلال این سفر و در فرصت های استراحت توسط نگارنده، ژان باتیست پارا و آلن لانسرو و آلن الواز به زبان واسطه انگلیسی ترجمه شده است.

شعر استبان رویکردی مدرن را با نگاهی فلسفی در می آمیزد. همچنین در این شعر می توان آشنایی عمیق شاعر با سنت شعری کلاسیک فرانسه را به خوبی مشاهده کرد. او در استفاده از آرایه های زبانی دستی باز داشت و به عنصر ریتم در شعر بهای زیادی می داد. تلاش نگارنده این بوده است که در گزینه حاضر با حفظ ویژگی های سبکی شاعر نزدیک ترین برگردان به شعر اصلی را به دست دهد. بدیهی است که آشنایی اندک مترجم با زبان فرانسه دلیل اصلی استفاده از زبان واسطه ای برگرداندن این اشعار بود. نقیصه ای که با درس مستقیم به شاعر در طول فرایند ترجمه تا حدود زیادی جبران شده است.

علیرضا بهنام